

Fragmety wstępu - Redaktora Naukowego - prof. dr hab. Andrzej Twardowskiego

" Książkę otwiera tekst Ireny Obuchowskiej poświęcony problematyce integracji we współczesnej edukacji. Autorka rozpatruje 4 obszary, które powinna uwzględniać edukacja: poznawczy, pragmatyczny, społeczny i osobowy. W każdym z tych obszarów wyróżnia szereg problemów istotnych dla integracyjnego kształcenia, będącego - jak słusznie zauważa - głębią dla szerzej rozumianej integracji.

Autorzy sześciu kolejnych artykułów poruszają ogólne problemy wspomagania dzieci z zaburzeniami rozwoju. Ferdinand Klein przeprowadza wnikliwą analizę form wczesnej pomocy udzielanej rodzicom wychowującym dziecko ze złożoną niepełnosprawnością. Ukazuje problemy emocjonalne rodziców oraz etapy, które przechodzą w procesie radzenia sobie z kryzysową sytuacją. Edyta Gruszczyk-Kolczyńska ukazuje rolę rytmów w procesie uczenia się i tworzenia reprezentacji poznawczej. Na konkretnych przykładach wyjaśnia jak wykorzystywać rytmy w procesie wspomagania rozwoju umysłowego małych dzieci. Janina Wyczesany analizuje aktywizującą funkcję metod rehabilitacji polegającą na wyzwalaniu różnych form aktywności dziecka niepełnosprawnego zarówno w toku pracy indywidualnej, jak i grupowej. Władysława Pilecka ukazuje szczególną rolę doświadczeń dotykowych w rozwoju psychospołecznym dzieci z niepełnosprawnością. Ewa Pisula przedstawia zasady, według których powinni postępować specjaliści, aby sprostać oczekiwaniom rodziców a zarazem działać w najlepiej pojętym interesie dziecka. Andrzej Twardowski uzasadnia tezę, że rodzina wychowująca dziecko z zaburzeniami rozwoju powinna być głównym terenem ukierunkowanej profilaktyki i wczesnej interwencji.

Treść pięciu kolejnych artykułów dotyczy wspierania rozwoju dzieci z niepełnosprawnościami uwarunkowanymi genetycznymi. Anna Latos-Bieleńska przedstawia dwie choroby sprzężone z chromosomem X, w których dominującym objawem jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu głębszym - zespół łamliwego chromosomu X oraz zespół Retta. Katarzyna Łącka i Małgorzata Ławniczak prezentują koncepcję zintegrowanego wspomagania rozwoju osób z zespołem Turnera. Jacek Błęszyński omawia metody wspomagania dzieci z zespołem kruchego chromosomu X i współwystępującym autyzmem. Małgorzata Sekułowicz opisuje losy rodziny dziecka z autyzmem, która nie uzyskała wystarczającej pomocy bezpośrednio po postawieniu diagnozy. Justyna Pilecka, na podstawie przeprowadzonej ankiety, charakteryzuje problemy 18 rodzin wychowujących dzieci z zaburzeniami genetycznymi.

Artykuły zamieszczone w drugiej części monografii zawierają informacje o metodach, które można wykorzystywać w procesie wspomagania dzieci z genetycznie uwarunkowanymi wadami rozwoju. Przedstawiono w nich: metodę totalnej komunikacji, metodę "DYNA - LINGUA M.S", program INSITE oraz zestawy ćwiczeń usprawniających koordynację wzrokowo - ruchowo - czuciową. Ukazano diagnostyczne i terapeutyczne walory dziecięcej aktywności rysunkowej oraz użyteczność terapii grupowej. Ponadto przedstawiono formy pomocy udzielanej dzieciom niepełnosprawnym na Słowacji.

W czterech artykułach zaprezentowano bardziej ogólne kwestie związane ze wspomaganiem rozwoju dzieci niepełnosprawnych: warunki zaspokojenia potrzeby własnej wartości, problemy wychowawcze związane z dojrzewaniem płciowym, kształcenie umiejętności obrony własnych praw, a także udział wolontariuszy we wspomaganiu rodzin dzieci z zaburzeniami rozwoju. Są to kwestie ważne i bardzo aktualne.

Książkę kończy artykuł dokumentujący tezę, że niektóre dzieci niepełnosprawne posiadają szczególne uzdolnienia plastyczne, aktorskie, literackie lub muzyczne."